

Místo nevzhledného graffiti studentky vytvořily umělecké sgrafito

24.6.2025 - Stanislava Králová | Univerzita Pardubice

Fasáda staré vodárny nad řekou Loučnou, dříve posprejovaná nevzhledným graffiti, se proměnila v umělecké dílo. Studentky 2. ročníku Ateliéru restaurování nástěnné malby, sgrafita a mozaiky Fakulty restaurování Univerzity Pardubice zde pod vedením pedagogů Vojtěcha Mrověce a Zuzany Wichterlové vytvořily nové sgrafito inspirované dílem litomyšlského rodáka, malíře Bohdana Kopeckého.

Nové sgrafito s názvem „Zrcadlení“ vychází z grafického listu Bohdana Kopeckého „Litomyšl“ z první poloviny 70. let. Dílo nebylo pouze okopírováno – studentky zvolily jeho tvůrčí interpretaci a převedly ho do nástěnné techniky s úctou k původní předloze, ale i s vlastním výtvarným názorem.

„Zvolili jsme Kopeckého dílo nejen pro jeho místní kontext a spojitost s naší školou, ale i kvůli jeho silnému vizuálnímu jazyku. Rozhodli jsme se pro otočení kompozice – umožnilo nám to lépe pracovat s tvarem a umístěním fasády a vytvořit dojem zrcadlení architektury města v řece pod ní,“ informoval Mrověc.

Zásadní roli hrála i spolupráce s městem, městskou architektkou Zdeňkou Vydrovou a soukromým vlastníkem vodárny, který vydal souhlas.

„Sgrafito je technika krásná, ale náročná. Práce v omítce se nedá přerušit – když začnete, musíte ji dokončit,“ shrnuly své dojmy autorky díla. Studentky měly možnost si náročnost vyzkoušet jak po fyzické, tak časové stránce. Vedle týdenní přípravy, zhotovení šablon a úpravy podkladu vodárny, zabrala samotná realizace šestnáct hodin. Tým pracoval od rána až do pozdních nočních hodin. S pomocí a podporou svých spolužáků zakončili dílo půlnočním potleskem.

„Takové projekty přináší benefity na obou stranách. Studentky získaly velmi cennou praktickou zkušenost a město nové atraktivní místo, které propojuje historii s aktuálním uměním. Rádi bychom ve spolupráci pokračovali i v budoucnu – nabízí se například možnost pokrýt sgrafitem i zbývající stěny vodárny,“ uvedl starosta Litomyšle Daniel Brýdl.

Autor původního sgrafita Bohdan Kopecký se narodil v rodině litomyšlského skláře Antonína Kopeckého. Jako patnáctiletý se začal učit fotografem u litomyšlské firmy Tachezy, kvůli chronické oční vadě musel tento obor opustit a přešel do učení do otcova sklenářství, v němž setrval až do konce 2. světové války.

Po válce se přihlásil k přijímacím zkouškám na Akademii výtvarných umění v Praze a byl přijat přímo do 2. ročníku všeobecné krajinářské školy vedené Otakarem Nejedlým. Na AVU studoval až do roku 1950 a patřil k nejlepším žákům. V roce 1950 nastoupil vojenskou službu u PTP v Záluží u Mostu, kde působil později i v hornické profesi.

Lidskou činností zdevastovaná krajina se stala inspirací pro tvorbu jeho expresivně pojatých obrazů. Koncem sedmdesátých let musel severní Čechy opustit. V rodné Litomyšli v době normalizace nemohl svá díla vystavovat ani prodávat; proto nenacházel inspiraci a maloval jen výjimečně. Po roce 1989 našel nový podnět k tvorbě při svých cestách na Havajské a Kanárské ostrovy. Zemřel v roce 2010 v Litomyšli a je pochován na místním hřbitově.

<https://www.upce.cz/misto-nevzhledneho-graffiti-studentky-vytvorily-umelecke-sgrafito>